

Władza komunistycznego państwa polskiego i Kościoła rzymskokatolickiego wobec sprawczości homoseksualnych księży w okresie 1945-1989

Celem badań jest analiza narracji słownej i działań władz państwowych oraz Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce wobec homoseksualnych księży w okresie 1945-1989. Wyniki badań zostaną przedstawione w serii artykułów w języku angielskim.

W niniejszym projekcie obraz komunistycznego państwa i Kościoła rzymsko-katolickiego jest rozpatrywany w kontekście ich wpływu na dzieje życia homoseksualnych księży. W tym celu zostanie wykorzystana teoria Prof. Heather Albanesi w zakresie pojęcia "sexual agency". Badaczka wskazuje, iż pojęcie to oznacza zdolność indywidualnej osoby do definiowania podejścia do seksualności. Innymi słowy, jest to podejmowanie i egzekwowanie decyzji dotyczących własnego życia seksualnego w społecznym/kulturowym/religijnym/politycznym kontekście. W związku z tym celem badań jest scharakteryzowanie komunistycznego państwa polskiego oraz hierarchicznego Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce jako dwóch instytucji władzy wywierających wpływ na sprawczość homoseksualnych prezbiterów w zakresie ich seksualności. W projekcie zostaną uzyskane odpowiedzi na główne pytania:

- 1) jakie treści na temat homoseksualnych księży przedstawiano w Polsce w narracji władz państwowych i nauczaniu Kościoła rzymskokatolickiego?
- 2) na ile realnie władza państwowa respektowała prawa obywatelskie homoseksualnych księży? jak bardzo władza Kościelna uzależniała swoje decyzje o rozwoju danego księdza w oparciu o wiedzę o jego homoseksualnej tożsamości?
- 3) jakie wnioski płyną z odpowiedzi na powyższe pytania w kontekście władzy państwa i Kościoła wobec nieheteronormatywnych księży w latach 1945-1989.

Projekt badawczy jest podejmowany ze względu na następujące czynniki:

- metodologiczny: projekt wykorzystuje teorię H. Albanesi. To podejście nie zostało jeszcze zastosowane w badaniach historycznych.

- historyczny: projekt istotnie pogłębia stan badań nad historią Polski w XX w., pokazuje niezbadany aspekt doświadczeń części polskiego społeczeństwa w wybranym okresie, omawia nieopisany dotąd w badaniach o historii Polski temat homoseksualnych księży, wykorzystuje różnorodne źródła historyczne;

- interdyscyplinarny: projekt zawiera treści z zakresu historii, socjologii i teologii;

- społeczny i współczesny: wykonane w projekcie badania zaakcentują znaczenie seksualności i tożsamości genderowej w odniesieniu do doświadczeń indywidualnych ludzi, grup społecznych, instytucji oraz kraju; będą więc posiadać istotny wkład we współczesną debatę w Polsce i za granicą;

- międzynarodowy: ze względu na wyżej wymienione czynniki (historyczny, metodologiczny, społeczny i współczesny), badania mogą być istotne dla czytelników spoza Polski; będą także stanowić element międzynarodowej, akademickiej dyskusji na temat historii seksualności XX wieku, problematyki płci i władzy instytucjonalnej w różnych krajach.

Projekt badawczy prezentuje interdyscyplinarne podejście badawcze (historyczne, socjologiczne, pochodzące ze studiów nad płcią, teologiczne, religioznawcze). Wpisuje się w dyskusję społeczną na temat interakcji między Magisterium katolickim, polityką państwa i życiem indywidualnych ludzi w różnych krajach i okresach historycznych. W zamierzeniu projekt ma przyczynić się do obalenia swoistego mitu o tym, że Polska - jako jedno z najbardziej monoetnicznych i monoreligijnych społeczeństw europejskich - ma niewielkie doświadczenie różnorodności społecznej (w tym genderowej). Realizacja proponowanych przez PI badań wniesie nowe informacje do obrazu polskich doświadczeń społecznej różnorodności płci w latach 1945-1989.

Rozważając ryzyko związane z realizacją tego projektu, należy wziąć pod uwagę to, że omawia on kontrowersyjny temat. Mając to na uwadze, zostaną zachowane wszelkie starania, aby treści przedstawione w artykułach naukowych były oparte na metodologii badawczej oraz stały się wynikiem dogłębnej i krytycznej analizy źródeł historycznych.